

Musa Porome

Khi bắt đầu tham gia vào sinh hoạt xã hội và các tổ chức đấu tranh chuyên trị và báo tố văn hoá Champa ở hội người cũng như dần dần tham gia các tổ chức đấu tranh đòi quyền lợi cho dân tộc bản địa Champa trên diện đàn quốc tế. Và chính điều này, họ cũng như kinh nghiệm và biết như thế nào thành phần và điều kiện đã giúp cho các sinh hoạt và cuộc đấu tranh đấu

như thế nào thành phần tốt, nhưng trong cái thế này cũng làm cam go vì phải đấu tranh đấu với như thế nào phần này phần này và quan điểm sống mâu thuẫn trong cộng đồng và một số trí thức ở nước ngoài mà tôi sẽ nói trong trình bày sau đây.

1). Sự bắt đầu trong cộng đồng

Điều sống bắt đầu trong cộng đồng Chăm trong nước Việt nam ngày càng lan rộng không hề chậm trễ mà sự bắt đầu nguỵ tạo nhóm người Chăm không có tâm đạo. Chúng đã dùng thủ đoạn đàn áp dân lành và các vị lãnh đạo tinh thần của dân tộc mà không nghĩ đến hậu quả.

Đã a cđ đền đĩ n mang chđ Vđ N lên tháp treo trên tđđ ng thđ n Po Klaong Garai. Đđ n tháp bà Po Ina Nagar Nha Trang cũng không khác, ngđđ i Kinh tđ tđc lên xây đình miđ u đđ t hđđ ng nhang đĩ ngđđ c vđ i tín ngđđ ng văn hoá Champa. Trđđ c nhđ ng lâm nguy văn hoá xã hđ i suy đđ i mà chđ ng có mđ t hđ i đoàn bđ o tđ n văn hoá Champa và nhóm ngđđ i hay tđ xđ ng trí thđ c Chăm nào lên tiđ ng yêu cđ u chính quyđ n giđ i quyđ t cho nđ i bđ c xúc cđ a dân tđ c. Phđ i chẳng, hđ chđ là nhóm Chăm gian chuyên " cđ ng rđ n cđ n gà nhà " ?

Đội hình thi đấu, một nhóm Chăm từ các đội đoàn mang tên là "Hội văn hoá truyền thống Champa" nhưng họ không đến đúng ngày.

kĩ nĩ m 175 năm vẫ ng quĩ c Champa bĩ xoá tên trong bĩ n đĩ tĩ chĩ c năm 2007 và cũng không tham gia ngày ra mĩ t sách lĩ ch sĩ Champa năm 2012 tĩ chĩ c tĩ i San Jose, Hoa Kĩ , nhĩ m phĩ biĩ n rĩ ng vĩ lĩ ch sĩ Champa cho thĩ giĩ i biĩ t vĩ dân tĩ c Champa. Hĩ cũng chĩ ng đóng góp vào cuĩ c đĩ u tranh đòi quyĩ n bĩ n đĩ a cho dân tĩ c, nhĩ ng sĩ n sàng đóng góp vào mĩ i vĩ n đĩ mang lĩ i danh cho cái TA to lĩ n, nên sĩ n sàng góp tay vào chiĩ n trĩ ng phĩ n bĩ i văn hoá. Hĩ chuyên sĩ u tĩ m và đĩng bài viĩ t cĩ a nhĩ ng kĩ viĩ t bài đĩ kĩch chĩ ng phá trí thĩ c Chĩm tĩ trong lĩ n ngoài nĩĩ c, truyĩ n bá nhĩ ng thĩ email hàm chĩ a nhĩ ng lĩ i văn vô văn hoá lên mĩ ng "ngĩĩ icham.com". Đĩ n hĩnh là nhĩ ng bài viĩ t cĩ a ông Kĩĩ u Ngoc Quyĩn, Thành Đĩi, Tao Po và mĩ t sĩ tên nĩ c danh khác.... Vĩ n đĩ cĩ n đĩ t là tĩ i sao hĩ không trĩ c tiĩ p gia nhĩ p vào tĩ chĩ c cĩ a Thành Đĩi đĩ cùng Thành Đĩi đĩ u tranh theo quan đĩĩ m cĩ a Thành Đĩi thay vì đĩ ng ngoài vòng xĩ lá đĩng tĩ i nhĩ ng bài ca ngĩ i các tĩ chĩ c do Ts.Thành Đĩi thành lĩ p? Thêm vào đĩ, hĩ còn góp phĩ n quĩ ng bá bĩnh vĩ c chĩ viĩ t Chĩm la-tĩnh theo loĩ i chĩ viĩ t tuĩ ngĩ u hĩ ng không mang chút thĩ c tiĩ n và khoa hĩ c do Ts. Quĩ ng Đĩi Cĩ n sáng tĩ o. Nhĩm Chĩm gian này đĩng mang ý đĩ giĩ đĩy? Đĩy là thĩ m kĩ ch và là thĩ m trĩ ng, là nĩ i bĩ t hĩ nh cho cĩ ng đĩ ng Chĩm hĩm nay và ngày mai trĩĩ n miĩn nĩ u nhĩm Chĩm gian này không tĩ bĩ t tĩ ng lĩ i thĩ i, tiĩ p tĩ c khoác vào chiĩ c áo mang cái TA to lĩ n không cĩ n thiĩ t.

Day đĩ t trĩĩ c cĩ nh huĩnh đĩ tĩĩ ng tàn, xĩ trĩ n xĩ hĩ i, trí thĩ c kĩ nh chĩ ng lĩ n nhau mà vĩ n đĩ đĩĩ ng nhĩ còn kéo dài. Văn hoá bĩ xĩi mĩn vì nhĩm tĩ xĩ ng là trí thĩ c đĩ tĩ cĩ i biĩ n Akhar Thrah Chĩm truyĩ n thĩ ng thành loĩ i chĩ lai cĩng phĩ n khoa hĩ c đĩ rĩ i nhĩ ng đĩ n thĩp Champa cĩ tĩ ch cĩng cĩ tĩ ch cùng nhĩ ng tiĩ ng khĩc than rĩ n vang xĩt xa cho sĩ phĩ n nhĩ ng bóng ma Hĩ i mĩ t lĩ n nĩ a phĩ i lĩ lĩĩ t rĩ nhau đĩ tìm lĩ i đĩ u tích truyĩ n thĩ ng đĩ o đĩ c xĩ a. Nhĩ u trí thĩ c Chĩm luôn đĩ t danh vĩ ng và quyĩ n lĩ i cá nhĩn đĩ trĩĩ c, là nguyên tĩ làm đĩ o lĩ n truyĩ n thĩ ng đĩ o đĩ c dân tĩ c. Đĩ i sĩ ng xĩ hĩ i ngày cĩng suy thoĩi, tĩ ngĩ đĩn kĩ t đĩĩ ng nhĩ giĩ i Chĩm gian không lĩ m tha thiĩ t đĩ rĩ i xĩ hĩ i Chĩm phĩ i trĩ thành mĩ t tĩ c ngĩĩ i vô tĩ chĩ c. Thêm vào đĩ, quan đĩĩ m sĩ ng mĩu thuĩ n giĩ a hai thĩ hĩ già và trĩ . Trí thĩ c già nua quen lĩ i sĩ ng phong kiĩ n lĩ i thĩ i lo ỏm cái TA mà không mĩn nghĩ đĩ n sĩ c mĩ nh cĩ a đĩn kĩ t dân tĩ c, lĩi kéo mĩ t sĩ trí thĩ c trĩ cĩ quan hĩ tiĩ p tĩ c bày trò chia rĩ cĩ ng đĩ ng mà quên cĩ bĩ n phĩ n cĩ a mĩ t thĩ hĩ tĩĩ ng lại cĩ a dân tĩ c mà vẫ ng quĩ c đĩ bĩ ngoĩ i xĩm xoĩ sĩ . Tĩĩ ng cũng nên biĩ t, ngoài phĩ n tĩ nhĩ vô trách nhiĩ m đĩ, đa phĩ n trí thĩ c trĩ cĩ tâm đĩ o vĩ i dân tĩ c luôn tha thiĩ t vĩ i truyĩ n thĩ ng đĩ o đĩ c nên chuĩ ng sĩ hĩi hoà trong cĩ ng đĩ ng. Tiĩ c rĩ ng, hĩ lĩ i im lĩ ng trĩĩ c nhĩ ng cĩ nh đĩ i oan nghiĩ t, ly tán và xĩ trĩ n đĩng xĩ y ra trong cĩ ng đĩ ng, đĩ mĩ c cho văn hoá xĩi mĩn, xĩ hĩ i suy thoĩi mà không trĩ c tiĩ p lên tiĩ ng bĩnh vĩ c. Bĩ t hĩ nh thay!

Tháng 7 năm 2014, ông Heiner Bielefeldt là một báo cáo viên đặc biệt của Hội đồng Liên Hiệp Quốc (U.N special rapportuer) đến Việt nam để điều tra về nhân quyền do tôn giáo. Cơ quan Liên Hiệp Quốc đã yêu cầu IOC-Campa cho danh sách một số trí thức Chăm để đi đến tìm kiếm công đồng người bị nạn đã có dân cư Chăm sinh sống mà tìm do tín ngưỡng đang bị chính quyền Việt Nam để lại không công bằng. IOC-Campa đã cung cấp cho họ và biệt chức phái đoàn số đến gặp một số trí thức Chăm này. Thế nhưng, về nhân quyền đây là người Chăm không có tìm kiếm công đồng thì làm sao nhân viên Liên Hiệp Quốc có thể lấy tin chính xác để giúp giải quyết về nhân quyền trong khi về việc mâu thuẫn trong tín ngưỡng, xã hội bị tàn phá, tiếp tục bị coi thường người phát xuất từ chính người Chăm?

Có thể hiểu và thông cảm cho những người Chăm theo cộng đồng bé nhỏ còn lại quê nhà vì lo sợ những biến động chung quanh, điều đáng trách nhất là những người Chăm đã may mắn qua đời nhờ các cuộc gia đình do dân chủ phóng khoáng, thế mà nhóm Chăm gian này chúng họ đã có bài học từ nỗi đau của người, những người ngoan cố tiếp tục để tiếp duy trì biến phận mình vào nỗi mòn mỏi tìm kiếm gây bao tổn thương cho công đồng hôm nay và ngày mai.

Tổ quan đi tìm ý thức mâu thuẫn quy định lại cộng đồng ((nhóm)) trí thức trong công đồng Chăm đã làm tôi mất niềm tin cộng đồng họ đang đấu tranh để thay thế và vô tình. Thêm vào đó, tuy nhiên càng cao số các khoản nợ này. Đây là thời điểm chuyển giao cho giải quyết còn tâm huyết và trách nhiệm với dân tộc tiếp tục cuộc hành trình. Mong sao giải trí thức trở nên để luồn gió xuyên tiếp tục lên vào không làm thất đi những niềm đoàn kết. Hãy để tôi mua lại niềm hạnh phúc mà người Chăm có thể xé nhau, để cho giải quyết có thể hòa nhập chung và tiếp quyết định, để họ không cho tiếp tục lại sự mất niềm tin cộng đồng dân tộc.